

Allmennpsykologiske tjenester

An-Magritt Aanonsen

President Norsk Psykologforening

Endelig ser det ut til at Sosial- og helsedirektoratet (SHdir) griper tak i temaet psykologtjenester i kommunene. Det er flere år siden dette ble satt på dagsordenen, i forskjellige offentlige dokumenter og i de to siste statsbudsjettene. Psykologforeningen har hatt to forprosjekter med støtte fra SHdir i løpet av de siste fem årene – men vi har ventet forgjeves på oppfølgingen.

Men nå skjer det noe. To arbeidsgrupper er nedsatt, og de skal i løpet av høsten legge fram forslag til tiltak både når det gjelder tilbud til barn og unge og til voksne. Arbeidsgruppene skal foreslå konkrete tiltak innen utgangen av året. Målet er at forslagene skal kunne gjennomføres allerede i løpet av 2008. I tillegg er det nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på allmennlegetjenesten og psykisk helse. Psykologtjenestene og allmennlegetjenestene skal ses i sammenheng.

Økningen av psykiske problemer og lidelser i befolkningen er stor i alle aldersgrupper, og psykiske helseproblemer utgjør den største diagnosegruppen for sykmeldte og nye uføretrygdede. Også politikere begynner å se at det haster å gjøre noe radikalt for å møte disse problemene.

I løpet av våren og sommeren er det kommet politiske utspill fra flere hold om behovet for psykologer i kommunene. Venstre vil ha kommunale fastpsykologer, Unge Høyre og AUF har krevd styrking av psykologtjenester til barn og ungdom i kommunene.

Psykologforeningen mener at det psykiske helsetilbudet til folk skal være like selvfølkelig som det somatiske, og at det er en misforståelse at lettere psykiske problemer ikke skal ha et behandlingstilbud i kommunene. Et lavterskeltilbud for denne type plager vil kunne redusere presset på spesialisthelsetjenesten, samtidig som det gir folk mulighet til å oppsøke hjelp på et tidlig tidspunkt. Et lavterskeltilbud gir muligheter for å gi riktig hjelp på et tidlig tidspunkt og hindrer fastlåsing og utvikling av problemer som kan løses med adekvat og kortvarig hjelp. En tjeneste nær der folk bor, vil også lettere bidra til mobilisering av nærmiljø og familie og lette samarbeidet med andre kommunale tjenester.

Som det står i merknadene til paragraf 4 i lov om helsepersonell, har psykologer bedre faglige kvalifikasjoner i behandling av psykiske lidelser og problemer enn allmennlegene. Psykologer er derfor et helt nødvendig supplement til fastlegene når det gjelder ivaretagelse av befolkningens psykiske helse.

I forkant av landsmøtet for tre år siden gjennomførte Norsk Gallup en undersøkelse for Psykologforeningen om «Psykiske helsetjenester og behandlingsmetoder». Et av spørsmålene gjaldt ønsket om en egen kommunal psykisk helsetjeneste – og hele 89 prosent av de spurte ønsket det. Tre fjerdedeler ville ha samtalerterapi hvis de fikk psykiske problemer, mens bare seks prosent ønsket medisiner.

Slik førstelinjetjenesten i dag er organisert, er det rett og slett et stort hull når det gjelder tilbudet til mennesker med psykiske problemer, enten de strever i livskriser eller har bekymringer som er vanskelige å leve med. Et lavterskeltilbud med spesialkompetanse innenfor psykisk helse vil også være lettere å oppsøke for folk som ellers ikke oppsøker hjelp for slike ting, og vil dermed kunne bidra til å demme opp for det klaseskillet som i dag finnes når det gjelder helse.

Organisering av et reelt psykisk helsetilbud til både voksne, barn og unge haster!